

UTICAJ PORODICE NA USPJEH UČENIKA U ŠKOLI

Mirzeta JAHIĆ

Sažetak

Porodica je nezamjenjiv faktor pravilnog odgoja i razvoja djece, naročito u prvim godinama, kada je dječiji svijet ograničen na porodicu, kada su njegovi pogledi, interesi, želje i potrebe isključivo vezane za uski porodični krug. U tom malom kolektivu dijete stiče prva iskustva o ljudima, njihovim međusobnim odnosima i o životu uopšte. Porodica ima veliku ulogu u odgojno-obrazovnom procesu i značajno utiče na uspjeh djece u školi.

Porodica je prvi, veoma značajan, čak i nezamjenjiv faktor u odgoju i obrazovanju mladih ljudi. Porodični odgoj počinje postepeno i neprimjetno još prije rođenja djeteta. U porodici dijete stiče prve socijalne kontakte, ostvaruje prve ljudske odnose, doživljava njihovu psihološku vrijednost, stiče predstave o svijetu, međuljudskim odnosima, saznaje logiku društvenih odnosa i sagledava svoj položaj u društvu. U porodici se stiču prva znanja, uče vještine, navike i razvijaju sposobnosti. Tu dijete nailazi na razumijevanje, zaštitu, pomoć, sigurnost i ljubav koja učvršćuje vezu između djeteta, roditelja i drugih članova porodice. U porodici se razvija i stabilizuje emocionalni život ličnosti, stiču temeljne strukture ličnosti, postavljaju osnove pogledu na svijet, stiču se osnovne radne, estetske i moralne kulture djece.

U životu djeteta prvi učitelji su roditelji. Oni su model koji djeca oponašaju u odnosima prema drugima, u rješavanju problema, od njih uče govor, usvajaju navike i sl. Prva i osnovna karika u odgajanju jeste porodični dom. Odgoj u porodici neobično je važan za čitav daljni odgoj. Između porodice i škole neophodna je nesebična saradnja, tj. porodica treba da pomaže školi, a sama škola ima zadatak da podržava i pomaže roditelje i njihov odgojni rad. Kako dijete u roditeljskom domu ispunjava svoje slobodno vrijeme, svoj odmor, kako izvršava svoje manje i veće dužnosti i poslove, kako drži red u svojim stvarima, kako se prilagođava kolektivu porodice, te kako se odnosi prema majci, ocu, braći, sestrama, drugovima i odraslim uopće – sve to ima najveće odgojno značenje.

Ključne riječi: porodica, porodični odgoj, učenik, uspjeh, škola

UVOD

Porodica je sredina u kojoj dijete stiče prve socijalne kontakte, ostvaruje prve međuljudske odnose, doživljava njihovu psihološku vrijednost, stiče predstave o svijetu i međuljudskim odnosima, saznaje logiku društvenih odnosa i sagledava svoj položaj u društvu. Upravo se tu stiču prva znanja, uče vještine, navike i razvijaju sposobnosti. U tom kolektivu dijete bi trebalo da nailazi na razumijevanje, zaštitu, pomoć, sigurnost i ljubav što učvršćuje vezu između njega, roditelja i drugih članova porodice. U porodici se razvija i stabilizuje emocionalni život ličnosti, stiču temeljne strukture ličnosti, formiraju osnove pogleda na svijet, razvija osnovna radna, estetska i moralna kultura djece. Sve se to postiže uz pomoć vaspitanja u kojem roditelji imaju najvažniju ulogu i zadatak, a to je da kroz porodične situacije kreiraju i formiraju zrele, sposobne, marljive i čestite ličnosti. U današnje vrijeme, koje karakteriše brzi ritam življenja i prezaposlenost, uloga porodice postaje složenija i delikatnija za normalnu socijalizaciju i emocionalnu stabilnost djece. Porodice vrlo često zaboravljaju da su oni pored škole veoma značajan faktor za uspjeh djeteta u školi.

U ovom radu akcenat je stavljen na porodične faktore koji imaju najveći uticaj na školski uspjeh djece. Među brojnim faktorima najznačajniji su:

- Uticaj porodičnog odgoja
- Roditelji kao faktor dječijeg uspjeha
- Uticaj socio-ekonomskog statusa porodice
- Uticaj socio-kulturnog statusa porodice
- Odnos između roditelja i djece
- Saradnja porodice i škole

Uticaj porodičnog odgoja na djecu

Porodica nije samo najvažnija i najprirodnija primarna sredina neophodna za pravilan razvoj i formiranje djeteta nego ona, prema brojnim pokazateljima i rezultatima istraživanja, trajno određuje uspjeh djeteta u izvanporodičnom užem i širem okruženju. Da li će jedno dijete biti prihvaćeno u krugu svojih vršnjaka u školi, u nekom izvanškolskom obliku aktivnosti i druženja, kakav će biti uspjeh djeteta u toku školovanja, pa čak i kakav će biti uspjeh pojedinca uopće u životu najvećim dijelom ovisi od porodičnog odgoja u prvim godinama života. U porodici dijete stiče prva iskustva u odnosima sa drugim ljudima, u porodici se dijete socijalizira,

emocionalno profilira, razvija svijest o sebi i formira osjećaj sigurnosti koji mu je neophodan za uspješnu komunikaciju sa izvanporodičnim okruženjem. Kvalitet porodičnih odnosa, kao i dominantni odgojni stil u porodici uticat će značajno na kvalitet odnosa djeteta prema pojedincima i situacijama izvan porodice.

Bowlby o važnosti roditeljske njege za dijete iznosi citat (Bowlby, 1953; citirano kod Peهار, L. 2000): „Kvaliteta roditeljske njege koju dijete primi u najranijem uzrastu od vitalnog značaja je za njegovo buduće mentalno zdravlje.”

Najznačajniji porodični faktori koji utiču na uspjeh učenika u školi su:

- Socio-ekonomski status porodice
- Socio-kulturni status porodice
- Porodični odgoj
- Roditelji kao faktor dječijeg uspjeha u školi
- Saradnja porodice i škole

Za uspješno odgojno djelovanje porodice potrebno je da su ispunjeni određeni preduvjeti kao što su:

- Skladni porodični odnosi koji osiguravaju stabilnost porodice, ugodnu i privlačnu atmosferu za sve članove porodice u čemu prednost imaju potpune porodice u odnosu na nepotpune:
- Adekvatan položaj djeteta u porodici (osjećaj sigurnosti, zadovoljstva, stabilni emocionalni odnosi, radost, sreća i sl):
- Psihička, socijalna, moralna i ekonomska zrelost roditelja i određeni nivo pedagoške kulture značajno doprinose uspješnom porodičnom odgoju:
- Razborita ljubav sa dovoljno emocionalne topline bez pretjerane strogosti, surovosti, nepristupačnosti i otuđenosti:
- Porodični odgoj ne smije se svesti na osiguravanje materijalne ugodnosti i bezbrižnosti, ne smije se svesti na „kupovinu” dječije ljubavi i tako porodični odgoj učiniti hladnim.

Uspjeh/neuspjeh djeteta

Polazak u školu i uspjeh u školi je djetetu jako važan, a uz to je važan i cijeloj porodici. Neuspjeh u školi bolno je iskustvo kako za djecu tako i za njihove roditelje. Trajan neuspjeh u školi i stalna frustracija djeteta, ali i roditelja

zbog toga, može djelovati na djetetovo formiranje ličnosti, na njegove brojne neurotske reakcije (npr. noćne strahove, mucanje itd), a kasnije može dovesti i do brojnih smetnji ponašanja, ponekad i sa predelinkventnim obilježjima (npr. bježanje sa nastave, sklonost eksperimentiranju sa sredstvima ovisnosti i sl). Ova odstupanja mogu u većoj ili manjoj mjeri remetiti porodičnu dinamiku.

U pedagoškoj literaturi pojam uspjeha i neuspjeha učenika u školi različito se definira. Enciklopedijski rječnik pedagogije (Zagreb, 1963, str.1076) za uspjeh učenika kaže da je to „nivo realizacije materijalnih, formalnih i odgojnih zadataka nastave, specificiranim nastavnim planom i programom, tj. stupanj u kojem su učenici trajno usvojili nastavnim programom propisana znanja, vještine i navike, razvili svoje psihofizičke sposobnosti i formirali moralno spoznavanje, htijenje i djelovanja”.

Kreč i Kračfeld (Kreč i Kračfeld, 1973., str. 249) kažu da se uspjeh i neuspjeh moraju definirati na temelju vlastitih percepcija i na osnovu vlastitog nivoa aspiracije.

„Čovek može da se oseća da je postigao uspeh i onda kada drugi oko njega smatraju da nije; isto tako čovek može da oseća da je podbacio i onda kada drugi procenjuju da je uspeo.“

Bitno je što je čovjek sebi postavio za cilj. Za učenika je bitno što su za cilj postavili njegovi roditelji, nastavnici i naravno što je on sam sebi postavio za cilj. Neki učenici slijede svoj cilj zanemarujući druge, dok drugi nastoje ostvariti cilj nastavnika i roditelja. Sve to zavisi od učenika do učenika i može imati velike odgojno-obrazovne posljedice. Razlozi neuspjeha prema većini autora koji su se bavili tim problemom su:

- u 65 % emocionalni faktori;
- u oko 20 % različite instrumentalne teškoće djeteta, odnosno specifične teškoće učenja (disleksija, disgrafija);
- u oko 10 % slučajeva postoji neki intelektualni deficit;
- u 5 % slučajeva se radi o raznim teškoćama npr. razvoj u posebnoj mikrosocijalnoj sredini, hronična tjelesna bolest djeteta i sl.

Djeca su kao mlade biljke koje se razvijaju kada su odgajane uz stalnu pažnju koju karakteriše ljubav. Voda i sunce hrane biljčicu

i podstiču zdrav rast i stabilnost. Slično tome, roditelji koji obasipaju svoju djecu izrazima ljubavi kroz riječi i nježnost, će hraniti mentalni i emotivni rast i stabilnost svoje djece.

Veliko je priznanje za roditelje kada vide svoje dijete kako izrasta u moralno ispravnu osobu. Mada su djeca rođena sa osobnom sposobnošću da se vladaju moralno, roditelji moraju postepeno da usađuju moralne vrijednosti onako kako djeca rastu.

Osjećanja koja roditelji iskazuju, priče za laku noć koje roditelji čitaju djeci, pa čak i igre koje igraju sa djecom su bitni elementi u razvoju djeteta. Sve što dijete radi je iskustvo koje ono dalje razvija. Roditeljska ljubav i pažnja postavljaju čvrste temelje djetetu da se razvije i postane odgovorna i zrela odrasla osoba.

METODOLOŠKI DIO ISTRAŽIVANJA

Svakodnevna odgojno-obrazovna praksa vremenom je sve više uviđala značaj porodice kada je u pitanju uspjeh učenika i potpuna realizacija zadataka savremene školske i porodične pedagogije. Mnogi učenici imaju teškoće u učenju i doživljavaju neuspjeh, što za njihov razvoj može imati dramatičan uticaj. Taj problem najadekvatnije može riješiti porodica, pravilnim porodičnim odgojem i stalnim nadzorom nad djetetom, uz saradnju i partnerske odnose sa školom.

Neuspjeh učenika u školi nije samo porodični, već i općedruštveni problem, jer može dovesti do odgojno-obrazovnih posljedica učenika, koje se manifestuju ne samo u porodici i školi, nego i u široj zajednici.

Ovo istraživanje ima teorijski, praktični i društveni značaj.

Teorijski značaj ovog istraživanja je u tome što proučavanje uticaja porodice i njenih faktora na dječiji uspjeh u školi, u skromnim crtama, može da doprinese shvatanju uzroka dječijeg neuspjeha u školi, koji je jako bitan za razvoj dječije ličnosti. Neuspjeh djeteta u školi može se odraziti na njegov cjelokupan budući život.

Teorijskim rasvjetljavanjem važnosti porodice za obrazovanje djece i istraživanjem uzroka dječijeg neuspjeha doprinosi se djelimičnom rješavanju tog problema.

Praktični značaj istraživanja je od neposredne važnosti za sve članove odgojno-obrazovnog

procesa. Na osnovu rezultata istraživanja i svojim angažmanom faktori odgojno-obrazovnog procesa mogu pomoći učenicima da postižu što bolji uspjeh u školi.

Potrebno je da u porodici vlada što toplija atmosfera, da članovi porodice kvalitetno komuniciraju, da roditelji pružaju pomoć djeci u njihovim školskim obavezama, da su uvijek tu kada imaju problem, da porodica i škola kvalitetno saraduju.

Samo takvim odnosom djeca će se pravilno razvijati, postizati uspjeh u školi i svi će biti sretni i zadovoljni.

Društveni značaj ovog istraživanja ogleda se u pokušaju da se otkrije važnost porodice za dijete, porodični faktori koji imaju najveći uticaj za uspjeh djece u školi, kao i uzroci koji dovode do slabog uspjeha u učenju. Otkrivanje faktora i uzroka dječijeg neuspjeha u školi bi doprinijelo smanjenoj pojavi odgojno-obrazovnih posljedica, te boljem uspjehu u učenju, kao i kvalitetnijem razvoju ličnosti mladih, što je težnja svakog društva.

Djeca je više nego bilo kome potrebna pomoć, prije svega njihove porodice, a zatim i društvenih institucija. Bez pomoći ne bi bili u stanju da savladaju svoje probleme na koje u procesu društvenog življenja nailaze.

Cilj istraživanja

Cilj ovog rada je istražiti, analizirati, utvrditi i interpretirati ulogu porodice u školovanju djece, kao i uticaj porodice na uspjeh djece u školi.

U odnosu na definirani problem i u odnosu na postavljeni cilj kako bi se utvrdilo da li porodica utiče na uspjeh u školi i koji su najčešći porodični faktori koji utiču na uspjeh, u ovom istraživanju jedan od postavljenih zadataka jeste ispitati uticaj porodičnog odgoja na uspjeh učenika u školi.

Populaciju u ovom istraživanju sačinjavalo je 110 učenika dvije srednje škole sa područja opštine Tuzla.

S obzirom na zadani cilj ovog istraživanja, na teorijska saznanja i dosadašnje rezultate istraživanja, kao i na dosadašnja iskustva, pretpostavljam da porodica ima veliki uticaj na uspjeh učenika u školi, a najvažniji faktori porodice su: socio-ekonomski status porodice,

socio-kulturni status porodice, porodični odgoj, roditelji kao faktori uspjeha djece u školi te saradnja porodice i škole.

ANALIZA I INTERPRETACIJA REZULTATA

Porodični odgoj počinje postepeno i neprijetno još prije rođenja djeteta. U porodici se stiču prva znanja, uče vještine, navike i razvijaju sposobnosti. Temeljna svrha porodičnog odgoja je razvoj i izgrađivanje sposobnog, marljivog, čestitog i humanog čovjeka, s kojim će se ponositi roditelji i sredina.

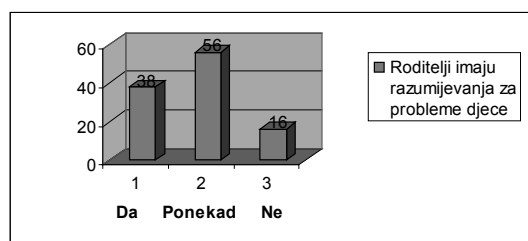
Nema veće sreće za roditelje nego kad njihova djeca postižu dobar uspjeh u školi.

Nalazi istraživanja ostvareni su anonimnim pismenim anketiranjem učenika dvije srednje škole. Na osnovu pitanja koja se odnose na porodicu, porodični odgoj kao i međusobne odnose između roditelja i djece prikupljene su procjene i stavovi ispitanika, statistički su obrađeni, na osnovu čega su dobiveni pokazatelji koji odgovaraju na zadatke, hipotezu i pothipoteze koje su postavljene u istraživanju. Pretpostavke, odnosno, pothipoteze ovog istraživanja ukrštene su statističkim postupcima: grafički i χ^2 testom.

Na postavljeno pitanje *da li roditelji imaju dovoljno razumijevanja za probleme svoje djece*, učenici su dali slijedeće odgovore:

- da – 38 ili 34,55%;
- ponekad – 56 ili 50,9%;
- ne – 16 ili 14,55 %;

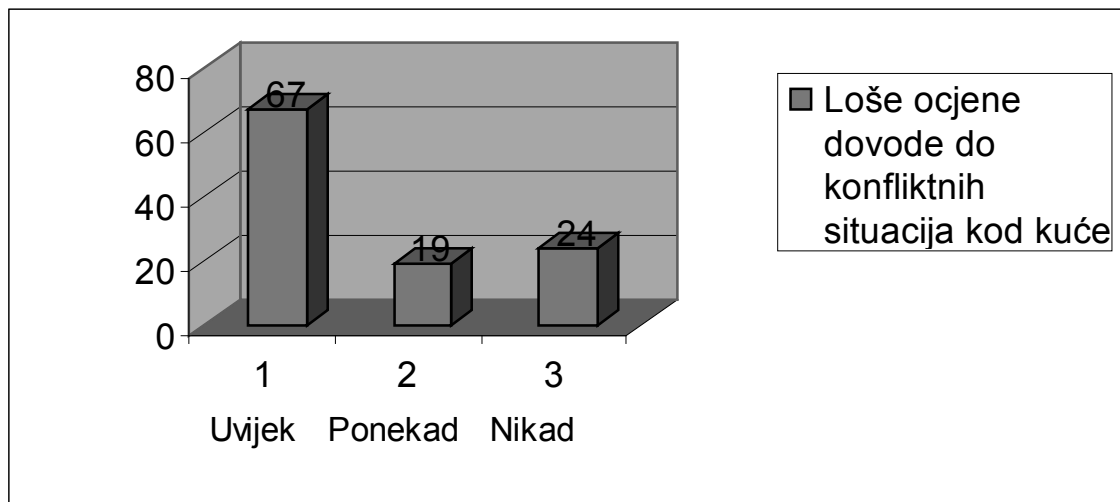
Rezultati njihovih odgovora su predstavljene grafički:

Grafikon br. 1.

Ova tvrdnja provjerena je i χ^2 testom. Dobi-vena vrijednost χ^2 iznosi 21,89. S obzirom da je dobiveni χ^2 daleko veći od granične vrijednosti, na osnovu toga možemo zaključiti da su odgo-vori učenika statistički značajni.

Na pitanje koje glasi: "Ukoliko dobiješ lošu ocjenu u školi, da li to dovodi do konfliktnih situacija kod kuće?" učenici su odgovorili:

Grafikon br. 2.

Učenici smatraju da roditelji i djeca konfliktnu situaciju rješavaju na slijedeći način:

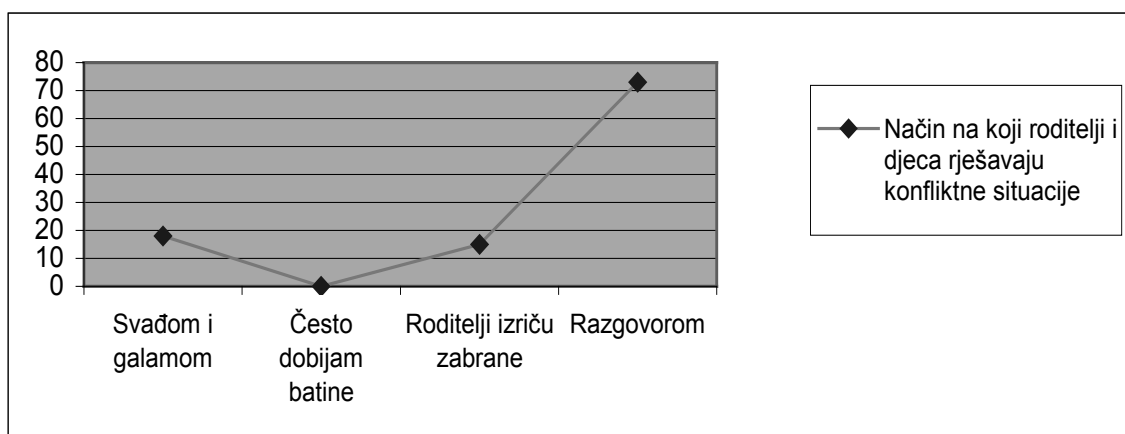
- svađom i galamom - 18 ili 16,36 %
- često dobijaš batine - 0 ili 0 %
- roditelji izriču zabrane - 15 ili 13,64 %
- razgovorom - 73 ili 66,36 %
- _____ - 4 ili 3,64 %

Od ukupno 110 učenika samo 3 su se izjasnili da nikad ne dolazi do konfliktnih situacija u njihovoj porodici. Neki učenici rješavaju konfliktnu situaciju na slijedeći način:

„Oni pričaju (misli na roditelje) sve dok ne shvate da ih ja uopšte ne slušam“;

„Razgovorom koji pređe u svađu“;

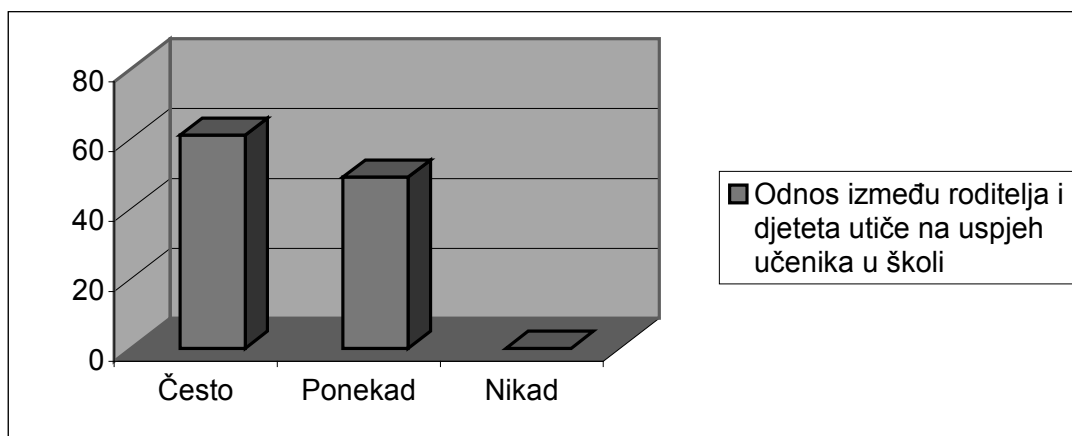
„Oni pričaju, ja šutim“.

Grafikon br. 3.

U cilju provjere pretpostavke da odnos između roditelja i djece utiče na uspjeh učenika u školi postavljeno je slijedeće pitanje: „Smatraš li da odnos između roditelja i djeteta utiče na uspjeh učenika u školi?“

Da bismo provjerili da li su postoje statistički značajne razlike u procjenama učenika, izračunali smo hi kvadrat test, koji u ovom slučaju iznosi 56.96. Granična vrijednost χ^2 testa uz 2 stupnjeva slobode na nivou značajnosti

Grafikon br. 4.

od 0,05 iznosi 5,99. S obzirom da je dobiveni χ^2 znatno veći od granične vrijednosti, zaključujemo da postoji statistički značajna razlika između dobivenih i očekivanih frekvencija, te se procjene učenika mogu smatrati značajnim (signifikantnim), a ne slučajnim i možemo s pravom zaključiti i na cijelu populaciju.

ZAKLJUČAK

Na osnovu detaljne analize i interpretacije rezultata istraživanja da se zaključiti da je porodica itekako važna karika u postizanju uspjeha učenika u školi, da uspjeh djeteta u školi i životu uopšte ovisi prvenstveno od porodice, međuljudskih odnosa koji vladaju u porodici, načina na koji roditelji rješavaju konfliktne situacije u porodici i sl.

Na osnovu svega navedenog možemo zaključiti da su najvažniji faktori koji utiču na uspjeh djece u školi socio-ekonomski status porodice, socio-kulturni status porodice, porodični odgoj, roditelji kao faktori uspjeha djece u školi te saradnja porodice i škole.

Stoga je važno da shvatimo koliko nam je porodica važna u životu, važno je shvatiti da biti roditelj znači žrtvovati se, zajedno sa djecom prolaziti lekcije i vježbe, različita doba i faze, traume i trijumfe, domaće zadaće, lijepo ponašanje za stolom, pubertet, prištiće, prve ljubavi, polaganje vozačkog ispita, svađe i zadirkivanja. Važno je saosjećati sa djecom, osjećati radost roditeljstva, brinuti se i žrtvovati za našu kćer ili sina koje volimo svim srcem. Svaka porodica nekada pođe stranputicom, ali bitno je da svi članovi te zajednice znaju koji im je cilj, da znaju kako izgleda „pravi put“, da bi mu se uvijek iznova mogli vraćati.

Literatura:

1. Bowlby, J. (1953). *Materinska briga za dijete i duševno zdravlje*. Zagreb.
2. Bratanić, M. (1990). *Mikropedagogija*. Školska knjiga. Zagreb
3. Čatić, R. (2005). *Porodična pedagogija*. Zenica.
4. Enciklopedijski rječnik pedagogije. (1963). Matica Hrvatske. Zagreb.
5. Hadžić-Suljkić, M. i Brkić, M. (2001). *Preopterećenost učenika-uzroci i posljedice*. Tuzla
6. Kreč, D. i Krecfeld, R. (1973). *Elementi psihologije*. Beograd.
7. Krneta, Lj. (2000). *Faktori školskog uspjeha*. Banja Luka.
8. Pašalić-Kreso, A. (2004). *Koordinate obiteljskog odgoja: prilog sistematskom pristupu razumjevanja obitelji i obiteljskog odgoja*. Sarajevo: Jež.
9. Pehar, L. (2002). *Predškolska pedagogija-specijalna pedagogija*. Sarajevo.
10. Prodanović, Lj. (2000). *Roditelji i dete u osnovnoj školi*. Beograd.
11. Savić, M. (1990). *Kako da vam dijete postane uspješan đak*. Beograd.
12. Vilotijević, N. i Kačapor, S. (2005). *Školska i porodična pedagogija*. Beograd.
13. Vukasović, A. (1994). *Obitelj vrelo i nositeljica života*. Zagreb.

THE ROLE OF FAMILY IN THE STUDENTS
SUCCESS IN SCHOOL

Mirzeta Jahić

Family is a vital factor in an adequate upbringing and development of children especially in their early age, when a child's world is concentrated solely on the family, when his interests, views, desires and needs are connected to the narrow surrounding represented by his closest relatives. In this small community the child gets his first experiences about people, mutual interrelations and life in general. Family has a vital role in the process of education and upbringing and has an important impact upon child's success in school.

Family is the first and essential factor of immense significance in upbringing and education of young people. Upbringing in the family takes place gradually and discreetly before the child is even born. The child experiences his first social contacts in the family, the first interpersonal relations, experiences the psychological values of these relations, the family represents the child's first image of the world and the first ideas of interpersonal relations and the logic of social relations. The family is a place where child finds understanding, security, guidance and love that help bonding between parents and children. Emotional aspect of a personality is developed and stabilised within the family as well as the basic structure of a personality as a whole, foundations are set up for a person's attitude towards the outside world and, we must not forget, the family sets the bases of a child's aesthetic, working and moral culture.

In one's life parents are always the first teachers. They represent the role models in child's relation towards others, in the manner in which they tend to solve the problems, in a speech manner or general habits etc. First and the basic step in the process of upbringing is home, therefore it is extremely important for the entire process. Cooperation between parents and school is thus essential, family has to help the school and likewise the school must offer a support and assistance to parents in their upbringing efforts. How child spends leisure time at home, how he completes his tasks, the manner in which he adjusts within the family and how he relates with mother, father, brothers or sisters and other adults in general – all this is of vital relevance to the upbringing process.

Key words: family, upbringing in the family, student, success, school

تأثير الأسرة في نجاح التلميذ في المدرسة

ميرزتا يحييتش

إن الأسرة عامل لا يستغنى عنه في حسن تربية الأطفال وسلامة نموهم، وخاصة في السنوات الأولى. عندما يكون عالم الطفل محصوراً ضمن نطاق الأسرة، وتكون نظراته واهتماماته ورغباته وحاجاته مرتبطة فقط بدائرة الأسرة الضيقة. وفي هذه الأسرة الصغيرة يكتسب الطفل أول خبراته عن الناس والعلاقات بين البشر وعن الحياة عموماً. إن للأسرة دوراً عظيماً في العملية التربوية التعليمية ولها تأثير كبير في نجاح الطفل في المدرسة.

والأسرة هي العامل الأول والبالغ الأهمية والذي لا يستغنى عنه في تربية الشباب وتعليمهم. والتربية الأسرية تبدأ بشكل تدريجي وغير ملحوظ، قبل ولادة الطفل. ويكتسب الطفل في الأسرة أول صلاته الاجتماعية، وفيها يحقق أول علاقاته الإنسانية ويحس بقيمتها النفسية ويكون تصويره عن العالم والعلاقات بين البشر، ويتعرف على منطق العلاقات الاجتماعية ويختبر موقعه في المجتمع. وفي الأسرة تكتسب أولى المعارف والمهارات والعادات، وتنمي الإمكانيات والقدرات، وفيها يجد الطفل من يفهمه ويقدم له الحماية والعون والأمن والحب الذي يقوي صلته بأبويه وبباقي أفراد الأسرة، وفي الأسرة تنمو حياة الفرد العاطفية وتستقر، وتكتسب البنية الأساسية للشخصية. وتقام الدعائم الأساسية للنظرة على العالم، ويكتسب الطفل أسس الثقافات العملية والجمالية والأخلاقية.

والوالدان هما أول معلمين للطفل في حياته، وهما النموذج الذي يتشبه به الطفل في علاقاته مع الآخرين. وفي حل المشاكل، وفي اكتساب العادات، الخ. إن الحلقة الأولى والأساسية في التربية هي البيت الأسري. فالتربية في الأسرة مهمة جداً لكل ما يأتي بعدها من نشاطات تربوية، ولا بد من التعاون المتجرد بين الأسرة والمدرسة، بمعنى أن الأسرة ينبغي لها أن تساعد المدرسة، كما أن وظيفة المدرسة أن تدعم الأسرة وتعين الوالدين لأداء رسالتهما التربوية. إن أهم الأمور في تربية الطفل، تشمل كيفية ملء الطفل لوقت فراغه واستراحته وهو في بيت الأسرة، وكيف يؤدي واجباته الصغرى والكبرى، وكيف يحافظ على ترتيب أشيائه، وكيف ينسجم مع جو الأسرة الجماعي، وكيف يتصرف مع أمه وأبيه وإخوته وأخواته ورفاقه ومع البالغين عموماً.

الكلمات الرئيسية: الأسرة، التربية الأسرية، التلميذ، النجاح، المدرسة.